

SZÁRAZ MIKLÓS GYÖRGY

Az álomvadász*

Tudod, mi a boldogság?

Ezzel a kérdéssel kezdődött.

Lószart. Írói baromság. Közhely. „Akkor kezdődött.” Soha nem akkor kezdődik. Nem tudjuk, mi mikor kezdődik. Még az első pofon eredetét sem tudjuk kideríteni. Ki lőtt először? Ki ütött előbb? Semminek nem tudom a kezdetét. A születéssel kezdődött. Izidor Gall születésével. Mark David Chapman születésével. Tutánkámenével. Ádámmal és Évával. A teremtéssel. Ezzel: $a^2 + b^2 = c^2$.

Valahogy mégis el kell kezdeni.

Nem dohatunk el minden első vonalat. Nem gyúrhatunk össze minden első mondatot.

Elárulok valamit. Néha látom, ahogy az első vonal elindul felém. Valahonnan. Nagyon messziről. Most lehunyom a szemem. Mint az első vonalat, úgy várom, hogy az első mondat elinduljon felém.

Hajnal volt.

Lábát a feneké alá húzva gubbasztott a kanapé közepén.

Tudod, mi a boldogság?

Nem a kérdése lepett meg, időnként meglepő dolgokat mond és kérdez, hanem hogy fél ötkor ébren találok. Én kelek négy és öt közt. Ó hét előtt nemigen keveredik ki az ágyból. Pizsamát nem hord, meztelenül alszik, vagy valamelyik kinyúlt trikómban. Akkor tölti nálam az éjszakát, amikor kedve tartja. Akkor másfél éve egyhuzamban kedve tartotta. Haza is mehetett volna, volt egy kis lakása a Rulikovszky Kázmér utcában. A negyediken. Ablakai a tűzoltóság udvarán álló platánokra, s fölöttük a Várra nyílnak. Mehetett volna a szüleihez is, akik megtartották a régi, nagy lakást, és megtartották a gyerekszobát is. Gyerekszoba? Hodály. Kocsiszín. Hangár. Ott nőtt fel a négy gyerek. Eszter és a bátyjai. De nem ment sehová. Nálam aludt. Egy ideje a feleségem volt. Ő nekem az első feleség. Én neki a második férj. Az első eltűnt Afrikában. Operatőr volt. Ha engem kérdezett róla valaki, ilyesféle otromba szellemességekkel ráztam le az illetőt. „Eltűnt Afrika gyomrában. Embrevőket fotografált.” Vagy: „Figyelmetlenül közlekedett. Zebrára lépett a szavannán.” Nem tudtuk, mi történt vele, és ez a bizonytalanság sok gyötrelmet okozott Eszternek, ezáltal nekem is. Hányszor káromkodtam. „Hijo de puta! Cao ni ma! Túl sokat kell foglalkoznom veled, Gall Péter. Miközben valahol éled világodat. Vagy már nem is létezel.” El tudtam képzelni, hogy meghalt. De azt is, hogy reggelente valami pálmakunyhóban egy fekete bőrű Csipkerózsika banánszoknyája alatt marat.

Tudod, mi a boldogság?

* Részlet a regényből, mely az idei Könyvhétre jelenik meg a Scolar Kiadónál.

Tudom, feleltem. Nem kellett törnöm a fejem a válaszon, hiszen számtalanszor kifejtette már, hogy mit tart a boldogságról.

Akkor mondd.

Az életünk során utunkba kerülő akadályok leküzdésének öröme.

Egyetértően bólogatott, aztán azt mondta:

Hát nem. A boldogság maga az élet. A valóság.

Le sem vetkőzött éjszakára. Ruhában gubbasztott a kanapén. Keze ügyében azzal a rummal, amit egy régen látott baráttól kaptam annak örömére, hogy tíz év után először látogatott haza az Andamán szigetekről, ahol szemműtétet végző rendelőt nyitott a dzsungelben.

Milyen valóság, kérdeztem. Létezik olyan?

Ne! Most nem bírnám a maszatolást. A kafferbivalyt sem téveszted össze a moly-lepkével. Hogyne létezne valóság?

Kocsmaszagú voltam, nem mellé ültem, hanem szembe, az egyik fotelba.

Mi történt, kérdeztem.

Nem válaszolt.

Meghalt valaki? Kirúgtak a kórházból? Gázoltál?

Sokáig hallgatott, nekem meg további borzalmak lehetősége vonult át az agyamon. Rák? Pestis? Fellázadtak a betegek? Bekrepált a mosógép?

Pofozz fel, nyögte végül. Vagy inkább ne is. Tudod, mit? Főzz egy kávét. Hátha attól összeszedem magam.

Kimentem a konyhába. Előszedtem a kávéfőzőt. Vízet eresztettem, kimértem és elegyengettem a durva örleményt. Feltettem a főzőt. Nekitámaszkodtam a konyhapultnak. A nyitott ablakon a gesztenyelombban fészkelő madarak bugyorgó csivitelése hallatszott. A Szent Anna toronyórája bronzosan kongatott. A Dunán, mint egy bálna sóhaja, felbúgott egy ködkürt. A kék lángkoszorú alatt egyenletesen sziszegett a gáz. „...a Bunsen-lámpa színtelen lángjában fellobbant egy gyönyörű, smaragdzöld csík...” Talán elege lett? Kiborult? Mindig sokat vállalt, de akkoriban más is akadt, nem csak a szokványos esetek. Napok óta kínlódott egy százhusz kilós férfi ügyével, aki egy ortodox zsidó hitközség ügyvezetője és egy szado-mazo-transz közösség lelki irányítója volt, éjszakánként pedig Kövér Margóként lejtett csábtáncot a Püspöklila Mennyszág nevű buzibár színpadán. Ja, még valami. A keresetet a Szent Kereszt római katolikus plébánia nyújtotta be ellene, mert fél évvel korábban az egyházközség kántoraként elsikkasztotta a harangokra gyűjtött pénzt.

A főző hörögni és prüsszölni kezdett. Megvártam, míg elcsöndesül, megkevertem a fekete lét, és két bögrébe széttöltöttem a méregerős arabicát. Amikor visszamentem a szobába, ugyanúgy ült a kanapé közepén, meg sem mozdult. Ahogy a bögre fenekével megérintettem a kézfejét, felpillantott.

Észrevetted már, kérdezte, hogy ugyanaz a megnyugtató sötétség, amiből jövünk, milyen nyugtalanítóvá lesz, amikor közeledünk felé?

Markába nyomtam a bögrét, leereszkedtem a fotelba.

Mi baj? Elmondod, vagy találgatnom kell?

Nem nézett rám, a nyitott erkélyajtón a hajnali háztetők fölött a semmibe bámult.

Baj? Mi is az a baj?

Mondd már! Beteg vagy? Meghalt valaki? Kitört a háború?

Senki nem halt meg, pillantott rám, és a segge alól előkapart egy papirost. Sőt. Még az is lehet, hogy megszaporodunk.

Egy levél volt. Rómából jött. Töltőtollal írták, halványsárga papírra, kék tintával. Lendületes, szépen kalligrafált betűkkel. Olaszul. A feladó: Manuela Castani. A boríték és a papír is gyöngyvirágillatot árasztott.

Ki ez? – nyújtottam vissza a levelet. – És mit akar?

Szinte bele sem pillantott. Úgy olvasta, mint aki kívülről fújja.

Kedves Eszter!

Manuela vagyok, Antonio Castani édesanyja. Én írok neked, mert így látom jónak. Ne valami hivatalnok hivataloskodjon. Néhány napja érkeztem haza Tamburából, Dél-Szudánból. Biztosan tudod, Antonio volt az expedíció biológusa. Imádkozta Afrikát és a munkáját, óvodáskorától a növények meg a bogarak érdekelték, nem lehetett hazabozni a játszótérről úgy, hogy mindkét keze ne lett volna tele gallyakkal, bogyókkal, döglött bogarak üres páncéljával. Amikor három hete hírt kaptunk felőle, bár rossz hír volt, nem haboztunk, száguldottunk a reptérre. A hír bizonytalan volt, a hírhozó pedig szétesett ember, bűnöző, bizonyára megrögzött hazudozó. Évek után mégis az egyetlen reménység arra, hogy véget érjen a dermesztő bizonytalanság. Nem szaporítom a szót, mert tudom, mit élsz át, amikor ezeket a sorokat olvasod. A legfontosabb tehát: nem tudom, mi történt, nem tudom, élnek-e a többiek, él-e a férjed. Egyet biztosan tudok, és ez mérhetetlen fájdalmat okoz nekem: az én Antonióm nem tér vissza közénk.

Megkísérlem röviden összefoglalni azt a keveset, amire fény derült. Tamburától dél-nyugatra, a Kongói Köztársaság területén, elfogtak egy férfit. Térképésznek mondja magát, de inkább zsoldos lehetett vagy fegyvercsempész, aki időnként gyerekkereskedelemből és illegális vadászatból élt. Olasz. Giuseppe Verdinek hívják. A rendőrség szerint nem álnév. Szép, ugye? Amikor megtalálták, csak pislákkolt benne az élet. Ahogy megerősödött, és kihallgathatták, azzal állt elő, hogy Dél-Szudánból menekült, ahol a törzsi hadurak rabszolgaként dolgoztatták. Borzalmas dolgokról számolt be, csonkításról, emberevésről, el sem hiszem, hogy ember az emberrel olyasmit tehet. Hazaszállították. A férjem, Antonio apja, bizonyos értelemben fontos ember. A kapcsolataival elértük, hogy találkozhattam vele. A mi rendőrségünk és a külügyminisztérium szervei hosszasan faggatták. Azt gyanítják, hogy a saját piszkos ügyeit takargatja, ezért sok mindent elhallgat, a vallomásából annyi mégis kiderült, hogy nem az egyedüli európai volt abban a bányában, ahonnan sikerült elmenekülnie. Tudott egy másik fehér emberről, akivel néhány alkalommal is volt alkalma, és akit a szökése előtt néhány héttel látott meghalni. Nem írom le, hogy milyen körülmények között. Hallani is épp csak elviselhető volt. Mert az a fiú nem lehetett más, csak az én Antonióm. A férfi azt állítja, hogy ez a sorstársa egyszer azt mondta neki, hogy ő biztosan hazajut, mert rá két istennő is vigyáz: Aph-

rodite és Diana. Afiam egykori menyasszonyát, ma már asszony, Aphroditénak hívják. Aphrodite Gramsci. Az én teljes nevem Manuela María Diana. A külügyminisztérium meg a barátaink azt mondják, ez lehet véletlen is. Hülyeség!

Végezetül arról kell értesítenem téged, drága Eszter, hogy az utazásom semmi eredménnyel nem járt. Ne kérdezd a részleteket. Nincsenek részletek. A világon semmit nem tudtam meg. A dél-szudáni hatóságok segítőkészek, de nem urai a helyzetnek. Megközelíteni sem tudtuk azt a különben is csak nagyjából azonosítható területet, ahonnan ez a kalandor menekült.

Szívből jövő szeretettel és asszonyi együttérzéssel üdvözöllek:

Manuela.

Ha felénk jársz, látogass meg minket. Ha van párod, hozd magaddal őt is. Ha elkerülsz minket, kihúzd a gyufát! Ígérem, nem fogunk egymás vállára borulva zokogni, grappát iszunk majd, főtt kukoricát rágszálunk hozzá, és annyit nevetünk, hogy kicsordul a könnyünk.

Amikor befejezte, visszaadta a levelet. Bámultam a sárga papírt, egy római nő határozott kézírását, ami arról tudósított, hogy ha csekély is, de van rá esély, hogy a feleségemnek férje van, és az nem én vagyok.

Most mi lesz? Utazol?

Megcsóválta a fejét.

Túl vagyok rajta. Az éjjel százszor megjártam Szudánt és Rómát.

A nyelvemen volt, mégsem kérdeztem meg, hogy tudok-e valamiben segíteni. Gondoltam, ő már tart valahol. Tartott is.

A pokol nem büntetés, mondta. Az már a bocsánat kezdete. Ha igazán kínozni akarsz valakit, ne verd, hanem várokoztasd. Főznél egy kávé?

Ott van a kezében.

Úgy bámult az elefántos bögrére, mint aki valami ismeretlen, bonyolult műszert tanulmányoz. Aztán a két markába fogta, beledugta az orrát, beleszippantott.

Jóóó, morgott bele a bögrébe. Ez jó.

Kortyolgattuk a kávé. Könnyű szél támadt. Egy barna falevelet perdített be az erkélyről. Karcos zörejjel szánkázott végig a parketten. A folyó felől egy tolóhajó bikaerős dízelmotorjának néma brummogása reszketett a levegőben.

Most is igaznak érzed, amit tegnap reggel mondtál?

Tegnap reggel? Nem emlékeztem semmire. Mi a rosseb volt tegnap reggel? Volt egyáltalán tegnap? Mintha száz éve lett volna. Manuela, Aphrodite, Verdi, a Püspök-lila Mennyország és Kövér Margó. Ez kóválygott a fejemben.

Mit mondtam tegnap reggel?

Egy görögöt idéztél. „Ne akarjuk, hogy a dolgok úgy történjenek, ahogy jónak gondoljuk, hanem elégedjünk meg azzal, hogy a dolgok úgy történnek, ahogy történnek. Például ha valaki sok bort iszik, ne mondjuk, hogy részeges disznó. Csak azt mondjuk, hogy sok bort iszik.” Hol a picsában voltál? Szükségem lett volna rád.

Rémlett valami az ókorról. Piramisok. Trója. Romulus és Remus. Légiók masírozása. De mindez távoli volt, és idegen. Ki sem nyitottam a számat. Eszter a bögre pereme fölött rám pillantott.

Nyomozóirodát akarok, mondta. Nem pancsereket. Profikat.

*

Véletlenül ismertem meg.

Megint panel. Semmi értelme. Mindenki mindenkivel mindig véletlenül ismerkedik meg, igaz? A szüleink, a gyerekeink. Minden véletlen. Még ahová születünk, az is. Vagy semmi sem az.

Ez a másik panel.

„Véletlenek nincsenek.”

Hagyjuk ezt. A könyökömön jön ki.

Együtt szerepeltünk egy éjszakai rádióműsorban.

Akkor még megvolt a férje, de én nem tudtam, hogy férjnél van. Beszélgetős műsor volt. Művészetről. Az alkotás folyamatáról. Hogy hogyan keletkezik a „mű”. Utáltam előre. Ha megkorbácsolnak, sem tudom megmondani, mi a fészkes fenéért mondtam rá igent. Nem szeretek beszélni. Különösen arról nem, hogyan festek, szarok, kefélek. Kis híja volt, hogy nem a stúdióval szemközti borozóban kötöttem ki. Éppen akkor zárt, amikor odaértem.

Négy embert hívtak. Egy író. Jó író, a nevét szántszándékkal hallgatom el. Abból is látszott, hogy jó, hogy összesen négyszer nyikkant meg. Háromszor azt mondta: „nem tudom”. Negyedszer azt, hogy „tudom”. A másik meghívott valami egyetemi professzor volt a megmondom hogyan kell festeni és hogyan kell írni tanszékről. Eszter volt a pszichológus. Én meg a festő. Bocsánat: festőművész.

Dunsztom sincs róla, mit hadováltam. Arra viszont emlékszem, hogy feldühíthettem. Hajnali kettőkor úgy hagyott faképnél a rádió kapujában, hogy nem is köszönt. Sokáig nem találkoztunk, de láttam egyszer a tévében. Olyan szépen beszélt fontos dolgokról, hogy csatornát váltottam.

Lila gőz, gondoltam. Álmodozás.

Akkoriban azt szerettem, ha valaki kevésbé jó. Azt gondoltam, az tesz a legtöbbet, aki annyit beszél, amennyit kell. A szavak szart sem érnek. Nem tudom, ki mondta, egy tibeti láma vagy egy olasz fociedző, de bárki mondta, igaza volt: „Ne akarj sokat, ne akarj többet, akarj eleget.” Az volt a tapasztalatom, hogy aki túl sokat beszél, annak nem marad ideje rá, hogy megtegye azt, amiről beszél.

Amikor másodszor találkoztunk, a férjének már nyoma veszett. Tibetbe készültem, és az utolsó pillanatban, az utazás előtti héten fordultam orvoshoz. Hetek óta szédültem, kettős látásom volt, de ami a leginkább kimerített: rémálmok gyötörtek. A szédülés nem aggasztott. Még élveztem is volna, hogy alkohol nélkül kóválygok. De az álmok kimerítettek. Amikor a bástyaszerű, fehér íróasztal mögött ülő orvosnőben Esztert ismertem fel, megőrültem. Nem volt haragtartó. Felemelte a tekintetét

a papírjaiból, elmosolyodott, felállt. Elém jött, és a rendelő társalgó részében ültetett le. Ő is letelepedett a fémvázás üvegasztalka másik oldalán.

Nem tudtam, hogy téged talállak itt, mondtam.

Nem tudhattad, mert én is csak két napja tudom. Helyettesítetek.

Amikor kiböktem, hova utazom, felvillanyozódott.

A világ teteje. A titkok országa. Jakok és démonok földje. Mennyi időre mész?

Bizonytalan, feleltem. Egy hónap. Talán kettő.

Irigyellek, mondta, de a tekintetében csak vágyakozást láttam. Füzetet tett a térére, köpenye fölső zsebéből töltőtollat vett elő, felírta az adataimat.

Mi a panaszod?

Ha leülök, szédülök. Ha felállok, szédülök. Ha lefekszem, szédülök. Olyan rémes álmaim vannak, hogy reggelre csurom verejték az ágynemű. Kibírnám, de hullafáradt vagyok. Mi lesz ötezer méteren? A sziklasivatagokban? A hágókon?

Mit mond a házi orvosod?

Hajszoltság, idegbaj, szorongás. Fizikailag rendben vagyok.

Elegáns, szürke töltőtolla volt. Már a precíz, puha pattanás, amivel feltette a kupakot, az is megnyugtatóan hatott.

Beszélhetünk az álmaidról?

Megvontam a vállam.

Mondj el egyet.

Melyiket?

Míndegy. Amelyik az eszedbe jut.

Van egy visszatérő. Sokszor álmodom. Legalább tíz éve. Páni rémületben menekülök. Macskaköves utcán. Alig haladok, mert mintha lágy ólom lenne a kő, gázolok a sűrű anyagban. Az utca keskeny. Szítáló köd van. A házak szürkék. A rozsdás ereszcatornák sarkain nedves ködpamacsok lógnak. Sötét kapualjak visszhangozzák a zihálásomat. Hosszú kőkerítés tűnik fel előttem. Belülről bodzabokrok hajlanak ki a tetejére. A fehér virágtányérok alatt egy macska gubbaszt. Közönyösen figyel a küszködésemet. Üldöznek. Nem tudom, hogy ki vagy mi. Nem merek hátranézni. Rohanni szeretnék, de nem tudok. Fáj a tehetetlenségem. Mellettem, a járdán svájcisapkás öregúr csoszog. Háttal megy, mint a rák, és öntözőkannából vizesnyolcasokat locsol a poros aszfaltra. Nem törődik velem, teljesen leköti az, amit csinál. Végre elérem a kerítést. Rázuhanok a kapu kilincsére. Bent vagyok. Becsapom magam mögött. Nekivetem a hátam a deszkának. Fújtatok. A trikóm csurom izzadtság, a szálkák viszketően szurkálják a hátam. Elöttem tágas, napsütött zöld rét. A fűben tarka mezei virágok. Toronyíránt elindulok. Piknikező társaságot pillantok meg a távolban. Feljűk tartok. Ahogy közeledem, látom, hogy Albert az. Egy barátom. És a szerelme. Gabi.

Létezők?

Igen. A fűvön pléd, fölötte piros napernyő, fodros ruhák, fonott kosárban szendvicsek. És pezsgő. Olyan, mint egy festmény. Integetnek. Valami nem tetszik. Gyanakodva közelítetek. Albert egyidős velem. Ő is festő szakos. Nagyszájú. Magabiztos.

Cég- és intézmény logók (2004–2010)

Dobozos tej csomagolás (1994)

Erőszakos. „Cézanne? Vén trotty!” „Picasso? Hol van az már!” „Pollock? Ki az?” Az előbb még biztos voltam benne, hogy ő az. Most mégis idegen. Nem bírom benne. Nem ő az! Csak elmaszkírozta magát. Megszerezte az arcát! Belém karol, húz maga után. Mutatja, mit csinál. Maketteket készít. Akasztófákat. Sokat. Tízet. Húszat. Viszolygok tőlük. Nagyon élethűek. Albert nagyon ügyes. Középiszolás volt, amikor hurkapálcikából épített egy négy méter hosszú Zeppelint. Meg sárkányfarkú repülőgépmodelleket. Gabi kiált. Integget. Hív. Benne megbízom. Ő tényleg ön maga. Nem változott meg. Pezsgőt tölt. Nem szeretem a pezsgőt. Nem szeretnék inni. Megbántani sem akarom, ezért elveszem a poharat. Albert nevet. „Még építetek egyet-kettőt, aztán szép sorban felakasztalak benneteket.” Mutatja a bábukat. Azokat is ő faragta. Szépen kifestette őket. Senkit sem ismerek fel, de tudom, hogy élethűek. Keresem köztük magamat. Gabi mintha mögém akarna kerülni. Albert csúnyán mosolyog. Feleml egy bábút. A másik kezével az egyik akasztófa után nyúl. Ijedten figyelem, mit csinál. Hogy én vagyok-e a bábu. Az a gyanúm támad, hogy akinek a bábuját felakasztja, az igazából is meghal. Szégyellem, hogy félek tőlük, hogy rosszat gondolok róluk, mégis gyorsan elköszönök. Sietve elindulok a réten. Albert kiabál. Nem pillantok vissza, szinte már szaladok. A hangja elváltozik. Recseg, mint a pályaudvari hangosbmondóé. Valami kuplét énekel: „Elmennék én Budapestre mackónak...” A hang egyre torzabb és fenyegetőbb.

Hanyatt-homlok menekülök. A rét ligetté változik. Ahogy beérek a fák és bokrok közé, megnyugszom. Ha nem látnak, nem árthatnak nekem. Nem szaladok, de azért kapkodom a lábam. Kerülgetem a fákat. Egy folyópartra érek. A Duna az. Az Erzsébet híd. A közepén állok. A korlátra támaszkodom. Odalent, a mélyben egy lapos testű, vén gőzhajó éppen fordul. Mögöttem villamos dübörög: karom alatt reszket a vas. A hajó lustán farol, a víz sodra a part felé tolja. Rákapszol, lapátkerekei alatt habosan surrog a mocskos víz. Hosszú kéményéből sűrű, fekete füst gomolyog elő. A fedélzet tele kirándulókkal. Fogócskázó kisfiúkkal és kislányokkal.

Képzeld azt, hogy elsüllyed.

András könyököl mellettem.

Alig hogy kimondja, a hajó felrobban. Hang nélkül. Néma, hatalmas robbanás. A szétterülő, fekete füstben semmit sem látunk. Aztán egyszer csak berobban a hang: sikoltozás, ordibálás, helikopter-dübörgés. Szemben repül, alig valamivel a hidak ívei fölött. Fülrepezstően kelepel. Töredezett, reszkető árnyéka alatta száguld az agyagsárga vízen. Dél van. A tabáni templomban harangoznak.

Gyerekek, menjetek innen!

Fehér köpenyes néni szól ránk. Mindkettőnket kézen fog. Szaladnunk kell mellette, hogy tartsuk a lépést. Gyorsan érünk a padlásra. Óriási, zegzugos padlás. Derékvastagságú, repedezett gerendák szelik keresztül-kasul. A tetőszerkezet váza homályba vesző tornyosul fölénk. Fent sötétség, de lejjebb, a cserepek résein vidáman tűznek be a napsugarak. Itt is, ott is fiatalok vitatkoznak. A gerendákon üldögélnek, lógázó lábbal rugdossák a felgomolygó, bundás port. Monitorok világítanak,

mégis öreg írógépek zakatolását hallom. Körös-körül kifeszített köteleken fehér lepedők és friss nyomdaszagú újságlapok száradtak.

Itt vannak!

Nem látom, ki kiabál. Lányhang.

Itt vannak! Hívjátok a restaurátort!

Nagydarab, göndör fickó döcög felénk.

Sajnálom, mondja. Ez az új rend. Fel lesztek akasztva.

Sárga szemével szomorúan néz.

Ha volna biztosításotok, akkor nem volna muszáj.

Nekem van, kiáltom, és Andrásra bökök. Csak neki nincs! Nekem van.

Akkor csak neki kell meghalnia.

Elfordul. A padlás homályos zuga felé kiabál.

Tanító néni, akasztás lesz!

Ősz néni botorkál elő a sötétből. Ahogy élénk ér, nehézkesen emeli fel a fejét. Néhány szál haja kiszabadult a laza, ügyetlen kontyból; tétován libeg a halántéka körül. Baljával orrára szorítja a szemüvegét, jobb kezét bizonytalanul, tapogatózva tartja maga elé. Elrévedő tekintettel néz. Elmosolyodik. Megcibálgatja az üstökünket, aztán megfogja András csuklóját, és totyogva elindul, húzza maga után. András piskedve, botladozva lépdél, nehogy a néni sarkára hágjon. Ahogy eltűnnek a magasba vezető, durva falépcsőn, könny szökik a szemembe. Lelkiismeret-furdalásom van. Elárultam őt. De mit tehettem volna? Körülnézek. A padlás üres. Valahol messze becsukódik egy ajtó. Iszonyatos némaság vesz körül. Fenyegető. Mindennek nyoma veszett, ami a múlt. Semmi sem maradt, csak a jelen. A padlás kihűlt. Odalent a város éjjeli fényei rebegnek. Rémülten botorkálok, nem találok kiutat. Végül kipréselem magam az egyik felhajtható kis padlásablakon. Az ereszcsontrán, a villámhárítókön lekapaszkodok a földszintre. Átmászok a várfalon.

Megmenekültem?

Nem. Mögöttem sziréna vonyít fel. Földhöz csapom magam. Kúszás közben, ahogy visszapillantok, azt látom, hogy az egyik kémény égre rajzolódó fekete sziluetttjéről elrugaszkodik egy gólyapár. Felpattanok. Rohanok a sötétben. Félek, hogy gödörbe lépek, de vágózok tovább. Egy játszótér homokozójának peremében elbotlok, elhasalok a nedves homokban. Visítva rebbennek szét az éjszakára összebújt gyerekek. Ijedtségükből ocsúdva kitaró falkaként ügetnek sokáig a nyomomban. Hallom, ahogy kezükben meg-megcsörren a biciklilánc.

Általában itt van vége. Itt felébredek. Ennél tovább még sohasem jutottam.

Szép kis történet.

Te kérted. Mondtam, hogy hosszú lesz.

Ne mentegetőzz. Ritka szép, kerek álom. Beszédes is. Csak meg kell érteni. Kezdjük az elején. Az utcán még felnőtt vagy?

Nem gondolkodtam rajta. ... De igen. Felnőtt.

Tudod, hogy mi üldöz?

Nem.

Szembefordultál már vele?

Nem.

Miért?

Nem jutott eszembe. Félek tőle. Minél távolabb kell kerülnöm.

Nyugodtan, de gyorsan jegyzetelt.

Lehet, hogy nem is akarsz tudni, hogy ki vagy mi üldöz?

Nem tudom. Ezen sem gondolkodtam. Miért ne akarnám?

Hát ez az. Miért? Próbáld ki valamit. Elalvás előtt idézd fel ezt az álmot. A ködös utcát, a macskakövet, a bénító tehetetlenséget. Határozd el, hogy szembefordulsz az üldözővel.

Bele tudok avatkozni? Egy álomba?

Mondta valaki, hogy nem?

Nem.

Ne feledd, mindent te teremtesz. Álmodban te vagy a dízlettervező, a jelmeztervező, a sminkes, a rendező, az összes színész. Te vagy az üldözött, de te vagy az üldöző is. És az is te vagy, aki nem engedi, hogy könnyedén elszaladj. A második jelenetben, a réten, ott fiatalabb vagy?

Igen.

Húsz-huszonkettő?

Mondjuk.

És a hídon?

Tényleg. Magamtól soha rá nem jöttem volna. Gimnazista. És mire a padlásra érünk, addigra már általános iskolás kölyök.

És a befejezés? Amikor a bicikliláncos gyerekek üldöznek?

Ismét felnőtt. A saját korom. A mostani. Hogy lehet, hogy én ezt sosem vettem észre? Pedig hányszor álmodtam már.

Másra figyelsz. Arra, amit azonnal felismersz. Helyszínek. Utcák, házak. Szereplők. Ezek könnyen félrevezetik az álmodót. Azt hiszi, hogy jelentőségük van. Holott gyakran nincs. És az sem biztos, hogy az álmok valóban egészen ugyanazok. Magad sem tudod, hogy az évek során hogyan változott álmodban a korod. Mikor álmodtad először?

Tíz éve. Tizenöt.

Akkor is felnőtt voltál az elején meg a végén?

Nem emlékszem.

Nem hát. Együtt öregedtél az álmoddal. Majdnem biztos, hogy tíz évvel ezelőtt tíz évvel fiatalabb volt a menekülő is. Az álmodó még közel egyidős volt a réten szereplővel. A középiskola sem volt még olyan távol.

Hmmm! És ez az egész mit jelent?

Mit tudom én.

De majd megfejtéd?

Én biztosan nem. Vagy te fejtéd meg, vagy senki. Én csak segíték megtalálni a kulcsokat.